№ 59 (1369)
СУББОТА
МАЙ
17
1941 во
ДОНЫС 15 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА
СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

Комсомолец-речникъяслӧн боевӧй могъяс

Заводитчис навигация. Первой товаро-пассажирскӧй да буксирнӧй пароходъяс петісны рейсӧ. Ыджыд да кывкутана удж сулалӧ таво речникъяс водзын: перебраситны миян республикаӧ уна промышленнӧй тӧваръяс, кылӧдны промышленнӧй центръяслань, погрузочнӧй площадкаяс дiнӧ ценнӧй древесина да мукӧд грузъяс.

Большевистскӧй партиялӧн XVIII-ӧд Ставсоюзса конференция сувтӧдіс гырысь могъяс миян промышленность да транспорт водзӧ. Тайӧ могъясыс—решительнӧя помавны штурмовщинакӧд, кыдзи уджалӧн невернӧй методкӧд, тышкасьны уджын культура вӧсна, экономия вӧсна, дзикӧдз бырӧдны быд сикас аварияяс да простойяс, решительнӧя помавны расхлябанностькӧд да трудовӧй дисциплина нарушайтӧм фактъяскӧд.

Тайӧ тырмытӧмторъясыс пыр на ыджыдалісны речнӧй транспортын. Тайӧн сӧмын и позьӧ вӧлі объяснитны сійӧ фактъяссӧ, кор 1940 вося навигация дырйи уна буксирнӧй суднояс да пассажирскӧй пароходъяс эз выполняйтны ассьыныс навигационнӧй планъяс, быд шаг вылын вӧліны аварияяс да гырысь простойяс, мый вӧсна миян государство терпитіс вывті гырысь убыткаяс. Позьӧ вӧлі аддзыны уна судно, кӧн вӧлі дзикӧдз расшатайтчӧма труддисциплина.

Мый вӧсна сійӧ вермис лоны?

Сы вӧсна, мый судноясса комсомолецъяс вывті ичӧт внимание торйӧдлісны уджын основнӧй вопрос вылӧ—производстволӧн интересъяс вылӧ. Комсомолецъяс эз являйтчыны примерӧн чорыд дисциплина сувтӧдӧмын, удж производительность кыпӧдӧмын, эз мобилизуйтны несоюзнӧй томйӧзӧс производственнӧй планъяс выполнитӧм вылӧ.

Тайӧн водзӧ должен лоны помалӧма. ВКП(б) XVIII-ӧд Ставсоюза конференциялӧн решениеяс должен ӧсь лоны уджлы боевӧй программаӧн быд судноса комсомольскӧй организациялы, быд комсомолецлы. Навигация заводитчӧмсянь жӧ быд комсомолец должен лоны стахановскӧй уджлӧн образецӧн, должен отвечайтны аслас суднолӧн удж вӧсна, тышкасьны сылӧн честь вӧсна. Комсомолецъяс должен ӧсь лоны судноса капитанъяслӧн боевӧй помощникъясӧн.

Производственнӧй подъём таво шымыртіс став судноясса командаясӧс. Радостнӧ видзӧдны, кор тайӧ судноясын тонсӧ петкӧдлӧны комсомолецъяс. „Коми лесоруб" судноса комсомолецъяс ставныс включитчисны социалистическӧй ордйысьӧмӧ да чукӧстісны ордйысьны „Генерал Смушкевич" буксирнӧй судноӧс, „Сысола" судноса комсомолецъяс босьтісны ас выланыс социалистическӧй обязательство экономитны смазочнӧй да ломтас 5 прӧчент вылӧ, „Бакунин" судноса комсомолецъяс кӧсйысисны навигация чӧж не лэдзны ни ӧти простой, ни ӧти авария. Со кӧні замечательнӧй инициатива, кодъяс вылысь колӧ босьтны пример став комсомолецъяслы!

График серти удж—быд судно вылын должен лоны законӧн. Быд вахта, быд матрос, быд штурвальнӧй, машинист, механик должен ӧсь сӧтча пӧртны олӧмӧ на вылӧ возложитӧм поручениеяс. Торъя ыджыд кывкутӧм тайӧ навигацияын водзӧ буксирнӧй судноса комсомолец-речникъяс вылӧ. Заготовитӧм древесинаысь ыджыддзык прӧчентыс тавo лоӧ кылӧдӧма пароводӧн тягаӧн. Аварияяслы, простойяслы тавo оз вермы лоны места! Быд пур должен лоны кылӧдӧма местаӧдз, ни ӧти кер воштытӧг. Тайӧс требуйтӧ миян большевистскӧй партия, миян рӧдина.

Тайӧ гырысь могъяссӧ, кодъясӧс сувтӧдӧма комсомолец-речникъяс водзӧ, абу позяна пӧртны олӧмӧ судноясвылын, стоянкаяс вылын паськыд агитационно-массовӧй удж котырттӧг. Судноясса комсомольскӧй организацияяс должен ӧсь выделитны командаяс пӧвсын агитационно-массовӧй удж нуӧдӧм вылӧ способнӧй агитаторъясӧс, чтецъясӧс, беседчикъясӧс. Стеннӧй газета должен лоны быд первичнӧй организациялӧн боевӧй органӧн, быд судно вылын должен лоны котыртӧма техническӧй да политическӧй учеба, паськыд самодеятельность, оборонӧй удж.

Август тӧлысьын миян Коми Республика кутас праздуйтны ассьыс юбилей. Уна командаяс босьталісны обязательство тайӧ юбилейнӧй лунъяслӧдзыс 80—90 прӧчент вылӧ выполнитны навигационнӧй планъяс. Тайӧ обязательствояс не должен ӧсь кольны кӧсйысьӧмъясӧн. Ассьыныс обязательствояс должен ӧсь лоны пӧртӧма олӧмӧ быд судноӧн, быд матросӧн, машинистӧн, штурвальнӧйӧн да с. в.

Комсомолец - речникъяс тавося навигация дырйи должен ӧсь решительнӧя перестроитны ассьыныс производственнӧй деятельностьсӧ. Быд хозяйственнӧй мелочь судно вылын должен волнуйтны найӧс.

Леснӧй промышленностьса Ремесленнӧй Училищеысь велӧдчысьяс Леонид Гуляев да Иван Габов лесозаводса складын изучайтӧны древесиналысь качество.

Фото Пельмеговлӧн.

Организованнӧя да воштӧмъястӧг нуӧдам первичнӧй кылӧдчӧм!

И лун и вой вӧтлыны моль!

ЕМДІН РАЙОН

Основнӧй кылӧдчан уджъяс тавo Емдін районын муныны Кочмӧс да Юромка юяс вылын. Кыкнан ю вылас мунӧ вӧр катайтӧм да кылӧдӧм. Кочмӧс ю кузя мольлӧн ныр матысмӧ нин запаньӧ.

Основнӧй уджъяс пуръясьӧм кузя районын тавo кутасны мунны Эжва вывса запаньясын. Черноярскӧй запаньын лои котыртӧма 19 морта комсомольскӧй бригада (бригадирыс Кырнышев ёрт). Тайӧ бригадаыс лунся нормаяс подготовительнӧй уджъяс вылын пыр выполняйтӧ 110—125 прӧчент вылӧ. Май 12 лунӧ бригада ассьыс лунся нормасӧ выполнитіс 12 час луншӧрӧдз. Комсомолец-моторист Туисов ёрт босьтіс социалистическӧй обязательство сезон чӧжӧн пуръявны аслас агрегат вылын 370.000 кубометр древесина.

Уджлысь образецъяс петкӧдлӧ и Зӧвсьӧртса запаньын Панов ёртлӧн 5 морта комсомольскӧй бригада. Тайӧ бригадаыс сулалӧ отстойнӧй вӧр дӧзьӧритӧм вылын. Бригада закрепитчис уджавны сезон чӧж запаньын.

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНӦЙ РАЙОН

Райцентрса комсомольскӧй актив петіс основнӧй юяс вылӧ, кӧні регыд заводитчас моль вӧтлӧм. Юяс ветлытысьӧмаӧсь на йиӧн. Но томйӧз, комсомолецъяс решительнӧя писькӧдӧны древесиналы туй—аммоналӧн взрывайтӧны йи.

Емва вылын тавo лоӧ сувтӧдӧма Чомъяшорскӧй запань. Подготовительнӧй уджъяс вылын принимайтӧны участие кык комсомольско-молодёжнӧй бригада.

КӦРТКЕРӦС РАЙОН

Районса комсомолецъяс пӧвсысь юяс вылӧ петісны 80 морт. Уна комсомолецъяс босьталісны ас выланыс социалистическӧй обязательствояс.

Петісны кылӧдчыны

Куратово лесопунктын уджалысь комсомолецъяс петкӧдлӧны вылын производительностя уджлысь образецъяс. Д. П. Степанов ёртлӧн 6 морта бригада быд лун нормаяс тыртӧ содтӧдӧн. Степанов ёртӧс, кыдзи стахановецӧс, выдвинитісны Вежъёль участокӧ мастерӧн. Тайӧ участокыс 100 прӧчент вылӧ тыртіс 1 кварталса вӧрлэдзан план да апрель 20 лун кежлӧ тыртіс вин мӧд квартална план.

Комсомолецъяс Д. Л. Парначев, И. С. Тутринов, А. П. Некрасов, М. Е. Парначева, И. В. Пунегов вӧр пӧрӧдӧм да кыскалӧм вылын тыртісны вин 100 сайӧ нормаӧн.

Öні комсомолецъяс петісны кылӧдчӧм вылӧ.

Киров нима колхозысь 11 комсомолец вӧчисны договор лесопункткӧд. Бригадирӧн бӧрйисны И. С. Тутринов ёртӧс. Комсомолецъяс босьталісны ас выланыс конкретнӧй социалистическӧй обязательствояс.

С. А. СЕМЕНЧИН.

УКАЗ

СССР Верховнӧй Сӧветса Президиумлӧн

Художник М. И. Авиловӧс Трудовӧй Краснӧй Знамя орденӧн наградитӧм йылысь

Сӧветскӧй живопись развивайтан делӧын выдающӧйся заслугаясысь наградитны художник Михаил Иванович Авиловӧс Трудовӧй Краснӧй Знамя орденӧн.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель
М. КАЛИНИН.
СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь
А. ГОРКИН.

Сӧветскӧй правительстволӧн протест „Колумбия" пароход кутӧмлы паныд

ВАШИНГТОН, 15. (ТАСС). Тавося май 7 лунӧ Сан-Францискоын США-са государственнӧй департаментлӧн распоряжениеӧн вӧлі кутӧма вурун да кучик груз, кодӧс ньӧбӧма Сӧветскӧй Союзӧн Аргентинаын да Уругвайын да грузитчис Амторгӧн зафрахтуйтӧм шведскӧй пароход „Колумбия" вылӧ СССР-ӧ вуӧм могысь.

США-ын СССР-са Чрезвычайнӧй да Полномочнӧй Посол Т. Уманский ёрт тавося май 14 лунӧ посетитіс США-са Государственнӧй секретарь г. Хэллӧс да вручитіс сылы Сӧветскӧй правительство нимсянь протестлысь нота сӧветскӧй груз тыра пароход „Колумбия" кутӧмлы паныд.

Лунвыв муяс вылын тувсов кӧдза

Майлӧн мӧд пятидневкаӧ тувсов кӧдзалӧн границаяс паськалісны. Заводитісны кӧдзны Литовскӧй ССР-ын, Калининскӧй, Орджоникидзевскӧй, Новосибирскӧй, Челябинскӧй областьясын.

Май 10 лун кежлӧ кӧдзӧма 36 миллион 32 сюрс гектар.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
ВКП(б) Коми обком бюролӧн

„Комилес“ трест да Коми Наркомлес кузя первоначальнӧй молевӧй сплав мунӧм йылысь

ВКП(б) Обкомлӧн бюро пасйӧ, мый первоначальнӧй сплав мунӧ неудовлетворительнӧя. Май 15 лун кежлӧ „Комилес“ трест кузя 800 сюрс кубометрысь, кодi подлежитӧ кылӧдны моллӧн, ваӧ катайтӧма ставсӧ 61 сюрс кубометр либӧ 7,6 прӧчент вылӧ, Коми Наркомлес кузя 433 сюрс кубометрысь катайтӧма 34 сюрс кубометр либӧ 7,8 прӧчент вылӧ. Кылӧдчан юяс вылын тувсов паводоклӧн напряженнӧй состояние вылӧ видзӧдтӧг, леспромхозъясса ӧткымын директоръяс да мехлесопунктъясса начальникъяс оз принимайтны колана мераяс вӧр кылӧдӧм максимальнӧ сжатӧй срокъясӧн нуӧдӧм могысь. Устьнемскӧй леспромхозын (директор Волошин ёрт) Южнӧй Мылва ю кузя кылӧдчӧм заводитӧма апрель 25 лунӧ, кылӧдчӧмлӧн расстояниеыс ставыс 40 километр, но ӧнiя кадӧдз вӧр абу вайӧдӧма устьеӧ. Сыктывдiнса леспромхозын (директор Нетыкса ёрт) кылӧдчӧм заводитӧма куим ю кузя да 6 лун чӧжӧн вӧр мунiс сӧмын ӧти километр вылӧ. Летскӧй леспромхозса директор Довгялло ёрт эз котырт кылӧдчӧмӧн колана оперативнӧй веськӧдлӧм да оз тӧд юяс вылын кылӧдчӧмлысь збыль состояниесӧ. Тӧвся пуръясьӧм кузя план тырттӧм вылӧ видзӧдтӧг, катищеяс дорын тувсов пуръясьӧм эз котырт. Колхозъясысь сезоннӧй рабочӧй вын ӧнiя каддӧз тырвыйӧ абу петкӧдӧма; „Комилес“ трест кузя май 12 лун кежлӧ юяс вылӧ петiсны сӧмын 68 прӧчент, Коми Наркомлес кузя—82 прӧчент план дiнӧ. Кылӧдчысь рабочӧйяс пӧвсын социалистической ордйысьӧм паськӧдӧма тырмытӧма. Вӧрын да кылӧдчӧмын уджалысьяслӧн профсоюз (Союзлӧн ОК-са председатель Безносиков ёрт) омӧля котыртiс кылӧдчысь рабочӧйяс пӧвсын социалистической ордйысьӧм да стахановскӧй движение паськӧдӧм кузя удж, кылӧдчанiнъясысь стахановецъясӧс, медбур йӧзӧс оз тӧд.

ВКП(б) райкомъясса ӧткымын секретарьяс, кыдзи Кулӧмдiнысь Михайлов ёрт, Железнодорожнӧйысь Матвеев ёрт, дзик слаба веськӧдлӧны первоначальнӧй кылӧдчӧмӧн.

ВКП(б) Обкомлӧн бюро постановляйтӧ:

1. Предложитны Коми АССР-са Леснӧй Промышленность кузя Нарком Попов ёртлы, „Комилес“ Трестса управляющӧй Торопов ёртлы, леспромхозъясса директоръяслы да механизированнӧй вӧрпунктъясса начальникъяслы пырджӧ примитны мераяс первоначальнӧй молевӧй сплав ӧддзӧдӧм кузя, сы могысь:

а) временнӧй плӧтинаяс да прудъяс стрӧитӧмӧн шедӧдны первоначальнӧй юясын валысь горизонт искусственнӧя кыпӧдӧм. Котыртны юясысь йи жуглӧм да кылӧдӧм, йи мунӧм не виччысьӧмӧн;

б) ваӧ вӧр катайтӧм ӧддзӧдӧм могысь котыртны рабочӧйяслӧн бригадаяслы ваӧ вӧр катайтӧм да вӧтлӧм кузя уджъяс аккорднӧя сдайтӧм;

в) механизированнӧй вӧрпунктъясын котыртны вӧр механическӧя катайтӧм, тырмымӧн тракторъяс сувтӧдӧмӧн;

г) моль вӧтлӧм вылын рабочӧйясӧс сувтӧдны сiдзи, медым шедӧдны катищеясянь устьевӧй запаньӧдз вӧрлысь дугдывтӧм кывтӧм;

д) моль ӧдйӧджык кылӧдӧм могысь тщательнӧя обонуйтны юяслысь кылӧдчӧм вылӧ неудобнӧй участокъяс;

е) нуӧдны став первоначальнӧй юясын став запаньяслысь крепление прӧверитӧм, лӧсьӧдны такелажлысь аварийнӧй запас, котыртны аварийнӧй бригадаяс, медым ва ёна кыптӧм случайын не лэдзны запаньяслысь аварияяс да вӧрлысь разалӧм.

2. Обяжитны Коми АССР-са Леснӧй Промышленность кузя Нарком Попов ёртӧс, „Комилес“ трестса управляющӧй Торопов ёртӧс, леспромхозъясса директоръясӧс да мехлесопунктъясса начальникъясӧс быд юлысь, рабочӧйяслӧн бригадалысь удж котыртны график серти да шедӧдны сiйӧс стӧча олӧмӧ пӧртӧм.

3. Обяжитны ВКП(б) райкомъясӧс да уджалысь йӧз депутатъяслӧн райсӧветъясса исполкомъясӧс пырджӧ петкӧдны сплав вылӧ колхозъясысь сезоннӧй рабочӧй вын сы мында, кодi обеспечивайтӧ первоначальнӧй сплав нуӧдӧм.

Паськӧдны кылӧдчысьяс пӧвсын социалистическӧй ордйысьӧм быд ю кузя первичнӧй кылӧдчӧм срокысь водз завершитӧм вылӧ.

ВКП(б) Коми Обкомса Секретарь А. ТАРАНЕНКО.

1941 вося май 15 лун.

ТАСС-лӧн ОПРОВЕРЖЕНИЕ

Офи (Гавас) агентство паськӧдӧ юӧртӧм, код серти Багдадын радиостанция передайтiс „Сӧветскӧй коммюнике“ кодын быттьӧкӧ висьтавсӧ, мый сӧветскӧй правительство разрешайтӧ вербуйтны сӧветскӧй пилотъяс пӧвсын добровольцъясӧс иракскӧй воздушнӧй армияӧ служитны поступитӧм вылӧ. Аслас бейрутскӧй корреспондентлысь татшӧм жӧ юӧртӧм йӧзӧдiс американскӧй агентство Юнайтед Пресс.

ТАСС-ӧс уполномочитӧма заявитны, мый индӧм юӧртӧмъясыс являйтчӧны вымышленнӧйясӧн.

1941 вося Ставсоюзса Сельскохозяйственнӧй Выставка восьсьӧ май 25 лунӧ

1941 вося Ставсоюзса Сельскохозяйственнӧй Выставка восьтӧм назначитӧма тавося май 25 лунӧ 12 часын. Выставка восьтӧм вылӧ лоӧ пригласитӧма Москва карса уджалысь йӧзлысь представительясӧс да видзму овмӧсса экскурсант-передовикъясӧс.

Тайӧ воын Выставка посетитасны передовӧй колхозъясса, совхозъясса да мукӧд организацияясса 200 сюрс экскурсант-представитель. (ТАСС).

Июнь 1 лунӧ заводитчӧ комсомольскӧй кросс

Поступитiс 98 заявка

Железнодорожнӧй районса комсомолецъяс да томйӧз боевӧя лӧсьӧдчӧны профсоюзъяслӧн да комсомольскӧй кроссъяс кежлӧ. Кыдзи и гимнастическӧй ордйысьӧмъяс дырйи, миян комсомолецъяс кӧсйӧны тайӧ кроссъясын петны победительясӧн.

Уна комсомольскӧй организацияясын нуӧдӧма нин собраниеяс кроссъяс йылысь вопросӧн. Райцентрын мунӧ медицинскӧй осмотр. Прӧйдитiсны нин 185 морт.

ВЛКСМ райкомӧ поступитiс тайӧ лун кежлӧ 98 заявка кроссын участвуйтӧм йылысь.

КОСТРОМИНА,
ВЛКСМ Железнодорожнӧй райкомса секретарь.

Лӧсьӧдчӧны кроссъяс кежлӧ

Кӧрткерӧс районса комсомолецъяс ыджыд желаниеӧн лӧсьӧдчӧны участвуйтны кроссъясын. Участвуйтӧм йылысь заявкаяс ВЛКСМ райкомӧ поступитiс 19 группасянь.

Райцентрын медицинскӧй осмотр прӧйдитiсны 60 морт. Мунӧ тренировка. Связьлӧн райотделениеысь тренируйтчӧны 8 комсомолец, Райфоса организацияысь—14 комсомолец.

Май 18 лунӧ—профсоюзъяс кросслӧн первой лунӧ—старт вылӧ петасны райцентрса став комсомолецъяс.

КОЮШЕВ,
ВЛКСМ Кӧрткерӧс райкомын учетӧн заведуйтысь.

Коми областнӧй комсомольскӧй организация гимнастика кузя массовӧй ордйысьӧмъясын СССР-са областьясса, крайясса да автономнӧй республикаясса комсомольскӧй организацияяс пӧвсын займитiс 19 места.

Пересеченнӧй местность кузя котралӧм

Правильнӧя да тэрыба котравны дженьыд да кузь дистанцияяс вылӧ, кужны венны туй вылын любӧй препятствиеяс — возвышенностьяс да ваяс, гӧрӧм му да изйӧсь либӧ лыаӧсь почва — таӧ колӧ велӧдчыны комсомолецъяслы— массовӧй кросса, кодӧс сиӧма Большевистскӧй печать лунлы, участникъяслы. Пересеченнӧй местность кузя котралӧм томйӧзӧс оборона кежлӧ гӧтӧвитӧмлӧн прекраснӧй средство: сiйӧ воспитывайтӧ выносливость, велӧдӧ ориентируйтчыны местность серти да с. в.

Кыдзи правильнӧя котравны? Том бегунлӧн обычнӧй ӧшибка—ыджыд напряженность, кодi оз сет движениеяслы свободаӧ. Напрягайтсьӧны кияслӧн, туловищелӧн да кокъяслӧн мышцаяс, мый вайӧдӧ ӧдйӧ утомляйтчӧмӧ.

Опытнӧй бегунъяслы подражайтӧмӧн, ёртъяс, кодъяс неважӧн заводитiсны котравны, вӧчӧны кузь шагъяс, вуджӧны чеччалӧм вылӧ, кодi нуӧ уна вынъяс. А ӧд котӧртӧм кузя мастеръяс выносливостьлӧн секрет заключайтчӧ именнӧ лишнӧй напряжениесӧ бырӧдӧмын.

Эн подражайтӧй слепӧя мукӧд бегунъяслы. Котӧртӧй свободнӧй, размашистӧй шагӧн, кокъяс водзӧ неыджыда шыблалӧмӧн да пидзӧсъяс кыпӧдӧмӧн. Кокъяс сувтӧдӧй му вылӧ стопалӧн ортсылань дорӧн, медым сiйӧ кыдз эськӧ перекатывайтчис коклябӧрсянь кокчунь вылӧ. Кокчуньяс сувтӧдӧй котӧртан направлениелань. Эн котралӧй кокчуньяс вылын, сiйӧн мый та дырйи ёна мудзӧны кокъяс. Корпус кутӧй веськыда, пельпомъяс неуна бӧрыньтыштӧмӧн. Избегайтӧй корпуслысь качайтчӧм. Кияс кусыньтны; найӧ долженӧсь ветлыны туловищекӧд параллельнӧя.

Кыдзи лолавны котӧртiгӧн? Ыджыд тӧдчанлун бегунлы имеитӧ правильнӧя лолалӧм. Старайтчӧй лолавны пыдiа да равномернӧя. Торъя внимание веськӧдӧй полнӧй выдох вылӧ, сы вӧсна мый сӧмын полнӧй выдох бӧрын тыяс кужасны босьтны унджык воздух. Вдох да выдох вӧчӧй шагъяслӧн определеннӧй лыд бӧрын, например, 3—4 шаг бӧрын.

Лолалӧй гежӧдджыка да пыдiджыка. Котӧртны заводитчигӧн кыскӧй воздухсӧ ныр пыр, а бӧр лолыштӧй джын восьса вомӧн, пиньяс пыр. Котӧртӧмлӧн помлань кыскыны воздух позьӧ ӧттшӧтш и ныр пыр да джын восьса вомӧн.

Кыдзи приспособитчыны местность дiнӧ? Гӧра вылӧ кыпӧдчигӧн корпус кусыньтӧй водзлань, шаг вӧчӧй неуна дженьыдджыка, кокъяс сувтӧдӧй чуньяс вылӧ. Зэв крут подъём дырйи позьӧ кыпӧдчыны и кияс отсӧгӧн. Котӧртӧмсянь сэк колӧ вуджны шаг вылӧ. Гӧрасянь лэччигӧн корпус неуна кусыньтӧй бӧрлань, кокъяс сувтӧдӧй коклябӧр вылӧ, шагсӧ кузьтӧдӧй.

Жесткӧй изйӧсь грунт дырйи—шагсӧ неуна дженьдӧдӧй да сувтӧдӧй коксӧ чуньяс вылӧ жӧ. Небыд грунт дырйи сувтӧдӧй коксӧ став кокпыдӧс вылӧ. Гӧрӧм му кузя колӧ котӧртны бӧрӧздаяслӧн гребеньяс кузя, коклябӧрӧн гребень вылӧ сувтӧмӧн да бӧрӧздалӧн скатсянь тойыштчӧмӧн.

Неыджыд канаваяс, шоръяс венӧй чеччыштӧмӧн. Чеччыштны позьӧ и неджуджыд потшӧсъяс вомӧн.

Кыдзи лӧсьӧдчыны кросс кежлӧ? Кросс заводитчытӧдз быд комсомолец должен прӧйдитны тренировка. Тренировкаяслӧн лыд зависитӧ медводз сыысь, занимайтчинныд либӧ эн тi водзын физкультураӧн. Опыт петкӧдлӧ: 5—6 занятие тырмӧ, медым гӧтӧвитчыны да сдайтны котӧртӧм кузя I ступеня ГТО комплексӧн установитӧм нормаяс. 10—12 сезӧнӧй тренировочнӧй занятие бӧрын позьӧ успешнӧя сдайтны II ступеня ГТО значок вылӧ нормаяс.

Тренируйтчыны заводитӧй ветлӧмсянь: сiйӧ медбура гӧтӧвитӧ котӧртӧм кежлӧ. Ветлӧм ёнмӧдӧ кокъяслысь мускулъяс, связкаяс да суставъяс, а тайӧ являйтчӧ необходимӧйӧн успешнӧя котӧртӧм вылӧ.

Тiян кӧ быд лун удж вылын ковмывлӧ вӧчны 2—3 километр, то старайтчӧй тайӧ расстояниелысь юкӧнсӧ прӧйдитны тэрыб темпын. Помнитӧй, мый став мировӧй да сӧветскӧй медбур бегунъяс, например, Знаменский вокъяс, Пугачевский, Ванин, зэв ыджыд внимание тренировка дырйи торйӧдӧны ветлӧмлы да бурэтш тайӧн добивайтчӧны прекраснӧй результатъяс.

Ветлыны заводитӧмӧн, постепеннӧя ыджджӧдӧй расстояниелысь отрезокъяссӧ, кодъясӧс колӧ мунны тэрыб темпын (140—150 шаг минутаын).

Комсомолецъяс да комсомолкаяс! Лӧсьӧдчӧй „Готов к труду и обороне“ значок вылӧ котӧртӧм кузя нормаяс сдайтӧм кежлӧ!

С. АКСЕЛЬРОД.

Комсомолецъяс—вахта вылӧ!

Кыпӧда ассьым квалификация

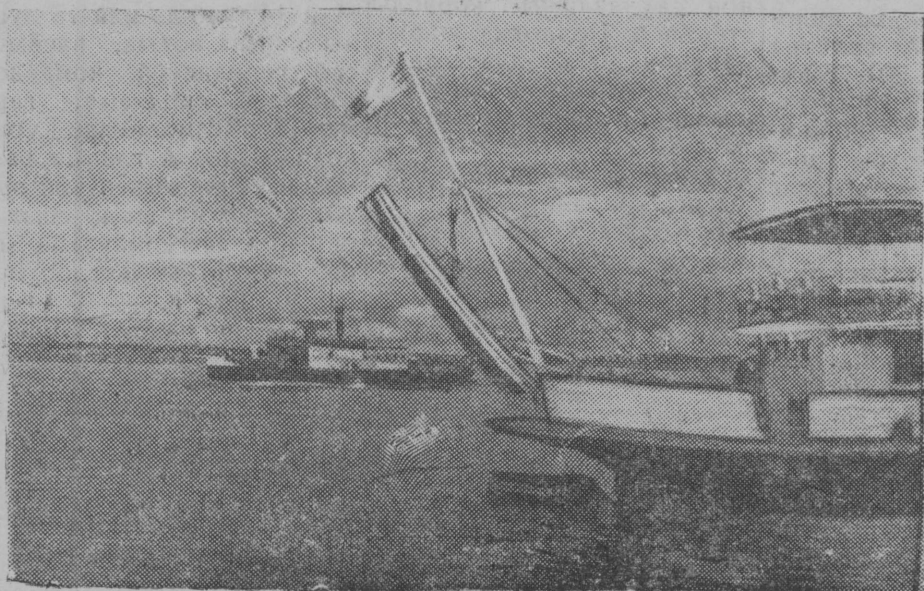
Речнӧй транспорт вылын ме уджала 1938 восянь. Локті ученикӧн. Уджалі пыр добросовестнӧя, честнӧя. И со таво ме кута нин выполняйтны масленщиклысь обязанностьяс.

Масленщик дінӧ, кыдзи и машинист да штурвальнӧйяс дінӧ, предъявляйтсьӧны гырысь требованиеяс. Пароходлӧн механизмъяс требуйтӧны систематическӧй смазка. Этша либӧ вывті уна смазка—сійӧ нин серьёзнӧй тырмытӧмтор. Татысь петӧ и механизмъяслӧн кадысь водзджык износ, и мукӧд техническӧй нормаяс нарушайтӧм, и государственнӧй материалъяс растачивайтӧм.

Таво миян „Коми лесоруб" буксирнӧй судно кутас уджавны пуръяс кылӧдӧм вылын. Тайӧ серьёзнӧй, кывкутана удж. Медым эз вӧвны аварияяс, простойяс, командалы колӧ петкӧдлыны ыджыд дисциплинированность да организованность. И тайӧс миянӧн, комсомолецъясӧн да коммунистъясӧн, лоӧ добитчӧма. Судноса став команда босьтіс социалистическӧй обязательство октябрь 15 лун кежлӧ 110 прӧцент вылӧ тыртны навигационнӧй план да чукӧстіс социалистическӧй ордйысьӧм вылӧ „Генерал Смушкевич" судноӧс.

Ме босьті ас вылӧ социалистическӧй обязательство—экономитны 5 прӧцент вылӧ смазочнӧй. Ме сідзжӧ упорнӧя кута уджавны ассьым квалификация кыпӧдӧм вылын. Тавося навигационнӧй сезон бӧрын сдайта техническӧй экзамен машинистлӧн помощник вылӧ.

Михаил КОПТЯЕВ,
„Коми лесоруб" буксирнӧй судно вылын масленщик.

* * *
Май 15 лунӧ воссис навигация Сыктыв ю кузя. СНИМОК ВЫЛЫН: Пароходъяс „Пропагандист" да „Коми колхозник" петӧны рейсӧ.
* * *

СТЕНГАЗЕТА „ВЫМПЕЛ"

Прӧст кад шеді Матвеев ёртлы. Комсомольскӧй собрание бӧрын пырысь-пыр жӧ кутчисис лэдзны стеннӧй газет „Вымпел".

Шыӧдчис ме дінӧ:

— Капитан ёрт, шедӧдӧй бумага да карандашъяс...

Регыд шедісны и бумага и карандашъяс.

Старательнӧя уджаліс комсомолец-кассир Миша Матвеев. Некымынысь ветліс судноса матросъяс дінӧ, кочегар дінӧ, штурвальнӧйяс дінӧ.

Заводитчӧ навигация. Первой рейс кежлӧ газет должен вӧлі лоны лэдзӧма. А ӧд тайӧ став командалӧн праздничнӧй лун!

Чукӧрмисны заметкаяс. Найӧ, кодъяс эз вевъявны гижны статьяяссӧ—волісны Матвеев дінӧ да висьтавлісны кывъясӧн.

— Гиж месянь,—тшӧктіс ВКП(б) членӧ кандидат машинистлӧн помощник Красильников ёрт,—мый ме кӧсъя экономитны 5 прӧцент вылӧ смазочнӧй да ломтас...

Недыр мысти „Вымпел" стеннӧй газетлӧн первой номер вӧлі гӧтов. Правда, ошйысьныс вӧлі немторйӧн. Оформлениелӧн техника вӧлі должен лоны бурджыкӧн, ёнджыка художественнӧйӧн. А ӧні кытысь? Бур бумага абу на, краскаяс абубсь—сӧмын карандашъяс.

Медводзын — передовӧй „Миян могъяс". Статьяын индӧма сійӧ могъяссӧ, кодъясӧс должен решитны судноса команда тавося навигация дырйи. Тайӧ—аварияястӧг, простойястӧг удж, судно вылын кӧрт дисциплина сувтӧдӧм, экономия вӧсна, культура вӧсна тыш.

„Сысола" судноса став команда включитчис социалистическӧй ордйысьӧмӧ, чукӧстіс ордйысьӧм вылӧ „Токарь Потапов" судноса командаӧс. Тайӧ орд йысьӧмлӧн заводитчӧмыс отражение аддзис стеннӧй газетын. Обязательство—Коми Республикалӧн 20-ӧд годовщина кежлӧ 90 прӧцент вылӧ тыртны навигационнӧй план, 5 прӧцент вылӧ экономитны смазочнӧй да ломтас, ни ӧти простой, ни ӧти авария.

Газетын петкӧдлыссьӧны и стахановец - комсомолецъяслӧн индивидуальнӧй обязательствояс.

— Ме пыр кута соблюдайтны аккуратность да сӧстӧмлун аслам кухняын. Уджавны кута сідзи, медым эз вӧв ни ӧти замечание менам адрес кузя,—гижӧ кок комсомолка Павла Напалкова.

— Ме—кассир. Но и кассирлӧн удж пассажирскӧй пароход вылын имеитӧ ыджыд тӧдчанлун. Уджавны честнӧя, добросовестнӧя—со менам обязанность, сідзи, медым эз вӧв ни ӧти замечание,—гижӧ ачыс комсомолец Матвеев ёрт.

Колӧ висьтавны, мый газетлӧн первой номер оз на являйтчы массовӧйӧн. Но сійӧ лоӧ. Сійӧ лоӧ боевӧй партийно-комсомольскӧй органӧн, коді кутас мобилизуйтны судноса став командаӧс ВКП(б) XVIII-ӧд Ставсоюзса конференциялысь решениеяс олӧмӧ пӧртӧм вылӧ.

Ӧні лои бӧрйӧма дружнӧй редакционнӧй коллегия.

Василий ШЕСТАКОВ,
„Сысола" пароходса капитан.

Комсомолецъяслӧн задор

Производственнӧй олӧмлӧн став юкӧнъясын комсомолецъяс петкӧдлӧны пример. Кольӧм воын наслӧн отсӧгӧн миян „Бакунин" судно транфинплан выполнитіс 118 прӧчент вылӧ. Бура найӧ кӧсйӧны уджавны и таво. Абу диво, мый найӧ жӧ и являйтчӧны судно вылын социалистическӧй ордйысьӧм котыртысьясӧн.

Машинистлӧн помощник Петр Алексеев (сійӧс комсомолецъяс бӧрйисны асланыс организацияса секретарьӧн) судно вылын уджалӧ витӧд во нин. Сійӧ босьтіс социалистическӧй кӧсйысьӧм сӧстӧмлун мында механизмъяс, дорлыны медым найӧ уджалісны бесперебойнӧя.

Кок Катаева бура уджаліс кольӧм вося навигация дырйи. Таво кӧсйысис ваӧдны бур состояниеӧдз кухня, гӧтӧвитны бур питание. Масленщик Гудырев босьтіс социалистическӧй обязательство экономитны смазочнӧй 5 прӧцент вылӧ. Индивидуальнӧй обязательство босьтіс и штурвальнӧй Старцев ёрт.

Комсомолецъяслӧн инициатива встретитіс дружнӧй отклик став командасянь. Дзоньнас миян судно чукӧстіс социалистическӧй ордйысьӧм вылӧ „Гончаровский" судноса командаӧс—срокысь водзджык тыртны навигационнӧй план, добитчыны тӧдчана результатъяс смазочнӧй да топливо экономитӧмын.

Ассьыным обязательствояс ми честьӧн пӧртам олӧмӧ. Залогӧн талы—комсомолецъяслӧн задор, став командалӧн ӧтувъя, боевӧй, дружнӧй семья.

ПОПОВ,
„Бакунин" судноса капитан. Часса стоянка.

Капитан Пестов

Буксирнӧй судно кыпӧдӧ паръяс. Механизмъяссӧ ставсӧ опробуйтӧма нин: некутшӧм затор, некутшӧм неполадок... Со кывтӧны медбӧрья йи палакъяс. А сэсся—дырвичычысяна рейсӧ! Эжва йывъясысь, Сысола йывъясысь судно босьтас прицеп вылӧ гырысь пуръяс, кылӧдас сэтчӧ, кӧні виччысьӧны найӧс лесозаводъяслӧн рамаяс, погрузочнӧй площадкаяс.

— Но, кыдз?—юалӧ капитан Пестов механик Малафиев ёртлысь.—Талун ковмас на уджыштны?

Командалы уджавны—абу новость. Найӧ и сідзи уджалісны эз нин этша. Капризнӧй ар суис судноӧс случайнӧй затонӧ. Но со и кывтӧ йи... Ньӧжйӧ, зэлыда. Колӧ лэдзны ходӧ аммонал.

Навигациялӧн матыс заводитчӧм воодушевляйтӧ став командаӧс—матроссянь капитанӧдз.

— Эх, и регыд нин!—радпырысь висьталӧ капитан.—Кольӧм вося дорысь бурджыка уджалыштам...

„Колхозник" буксирнӧй судно таво кутас уджавы буксиръяс кылӧдӧм вылын. Гырысь, стахановскӧй пуръяс йылысь мӧвпалӧ команда. Кӧсйӧ кылӧдны аварияястӧг, простойястӧг. Дзонь тӧв найӧ лӧсьӧдчисны та кежлӧ. Бура помалісны ремонт. Штурвальнӧйяс А. Терещенко, А. Жигалов, матрос Гурих Владислав, Вас. Першин да мукӧдъяс ремонтнӧй уджъяс вылын лунся нормаяс пыр выполняйтісны 125—150 прӧчент вылӧ. Ремонтнӧй уджъяс вылысь некор эз отлучайтчывлы капитан ВКП(б) членӧ кандидат Николай Осипович Пестов ёрт.

Капитан Пестов—способнӧй командир. Нӧшта 1930 воын сійӧ ветліс прӧстӧй матросӧн. Уна юяс тӧдсаӧсь сылы: Двина, Эжва, Сухона да с. в. Кыдзи способнӧй, внимательнӧй работникӧс, сійӧс пыр выдвигайтісны. Во кык-куим сайын кутіс уджавны самостоятельнӧя, капитанӧн. 1939 вося навигация дырйи лесостоянкаясӧ ю йывъясысь Пестов лэччӧдіс 23 буксир. Эз вӧвны ни аварияяс, ни простойяс. Тшӧкыда ичӧт ваӧн нин Пестов ёрт кылӧдлывліс больгегрузнӧй стахановскӧй пуръяс 3.100 кубометр объёмӧн. Тайӧ ю йывъясысь. 2 секцияа пуръяс пыдди, Пестов ёрт медводз кутіс кылӧдны 3 секцияа пуръяс. Отличнӧй, аварияястӧм удж вӧсна судноса командаӧс вӧлі премируйтӧма 2.500 шайтӧн.

„Колхозник" судно вылын пыр образцовӧй порядок, ыджыд сӧстӧмлун. Став команда бережнӧя, любовнӧя относитчӧ судно дінӧ.

— Тайӧ миян,—гордӧя заявляйтӧны томйӧз.—Асланым судно..

Государственнӧй собственность дінӧ бережнӧй отношениесӧ воспитывайтӧ командаын ачыс капитан.

Со матросъяс жуглӧны судно обшивкаӧ кынмӧм йи кромка. Капитан следитӧ.

— Осторожнӧя, ребята. Эн вӧрзьӧдӧй стенкасӧ...

Пестов ёртлӧн аслас образование ичӧт. Сӧмын помаліс начальнӧй школалӧн кык класс. Но тайӧ оз мешайт сылӧн уджлы. Велӧдчӧ прӧст кадӧ упорнӧя, радейтӧмӧн. Прекраснӧя разбирайтчӧ техническӧй вопросъясын. Лыддьӧ вель уна художественнӧй произведениеяс. Овладевайтӧ „ВКП(б) история краткӧй курсӧн". Но тайӧ шедӧ сьӧкыда. Судно вылын сӧмын ӧти коммунист. Отсӧгла шыӧдчыны дзик некытчӧ.

Аслас прямӧй удж кындзи Пестов ёрт нуӧдӧ и общественнӧй удж. Сійӧ—уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сыктывкарскӧй горсовета депутат.

Тайӧ навигацияын „Колхозник" буксирлӧн команда уджавны кутас нӧшта бура. Уна древесина найӧ кылӧдасны миян промышленнӧй центръяслань. Судноса команда босьтіс ас вылас социалистическӧй обязательство Коми АССР-лӧн XX-ӧд годовщина кежлӧ—август 22 лун кежлӧ—70 прӧчент вылӧ тыртны транфинплан да чукӧстіс социалистическӧй ордйысьӧм вылӧ „Комилес" буксирлысь командаӧс.

Кольӧм воясын командаын эз вӧвлыв прогулъяслӧн ни ӧти случай. Кӧрт дисциплина—лоӧ закон и таво.

* * *

Тувсов лунъясысь ӧтиӧ паськыд Эжва вылӧд кутас кывтны сьӧкыд буксир. Тӧдмаланныд кӧ, мый сійӧ „Колхозник", помнитӧй, мый сійӧс нуӧдӧ опытнӧй том капитан Пестов ёрт. Ті аддзанныд сійӧс капитанскӧй мостик вылысь. Сійӧ сылы бур туй...

Коммунист Пестов ёрт нюмӧвтас да ӧвтыштас тіян фуражкаӧн.

В. ШАХОВ.

114

ПОДКОРМКА

ВКП(б) XVIII съезд вылын А. А. Андреев ёрт висьталіс: „Дзик выльӧс, мый пыртісны вылын урожай получитӧм могысь передовикъяс да мый эз вӧв наукаын—тайӧ растениеяслӧ кӧдзӧм бӧрын подкормитӧм".

Растениеяс быдмигӧн подкормкалӧн вылын действие висьтавсьӧ сыӧн, мый подкормка дырйи позьӧ содтыны гектар вылӧ удобрениеяс, мый оз позь вӧчны кӧдза водзвылын ӧтпырйӧ удобрение сюйигӧн, сы вӧсна мый том растениеяс оз вермыны перенеситны почваысь питательнӧй веществояслысь вылын концентрация, а кокнийа сылан азотистӧй удобрениеяс мыськавсьӧны ваӧн да улетучивайтчӧны. Таысь кындзи, подкормка дырйи ми сетам растениеяслы питательнӧй веществояс сэки, кор найӧ наын торйӧн нуждайтчӧны.

Видзму овмӧсса стахановецъяс—Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вывса участникъяс систематическӧя применяйтӧны подкормка. Подкормка практикуйтчӧ став культураяслы кыдзи зерновӧйяслы, техническӧйяслы, кормовӧйяслы, картупельлы, сідзи и овощнӧй культураяслы.

Подкормка колӧ применяйтны кужӧмӧн, сы вӧсна мый культураяс ёна водз подкормитӧм, торйӧн нин кор почваыс кос, вермас задержитны растениеяслысь развивайтчӧм. Сёрмӧмӧн подкормитӧм сідзжӧ оз сет колана результатъяс. Удобрениелысь правильнӧй дозаяс да найӧс внеситан срок бӧрйӧм зависитӧ почвалӧн свойствоясысь, поводдяысь, растениеяс развивайтчан ӧдысь.

Подкормка вылӧ медся бур применяйтны кокниа сылан вылын прӧчентнӧй минеральнӧй удобрениеяс: амиачнӧй селитра либӧ сернокислӧй аммоний, суперфосфат, хлористӧй калий либӧ калийнӧй соль. Подкормка вылӧ колӧ паськыда применяйтны местнӧй удобрениеяс: куйӧд ва, птичӧй помёт, сідзжӧ пӧим.

Зерновӧй культураяс подкормитӧм. Подкормитны колӧ первой очередын семеннӧй участокъяс да сэтшӧм кӧдзаяс, кодъясӧс вӧлі кӧдзӧма удобриттӧм либӧ омӧля удобритӧм почваяс вылӧ.

Удобрениеяс колӧ внеситны водзвыв гӧтӧвитӧмӧн. Кыдзи минеральнӧй удобрениеяс, сідзи и птичӧй помёт дыр куйлігӧн ёкмыльтчӧны. Та вӧсна му вылӧ внеситӧм водзвылын найӧс колӧ косьтыны да дрӧбитны.

Подкормка дырйи удобрениеяс внеситсьӧны татшӧм нормаясӧн: зерновӧй культураяс кӧ кӧдзӧма удобритӧм почва вылӧ, подкормка дырйи колӧ внеситны минеральнӧй удобрениеяс гектар вылӧ татшӧм примернӧй нормаясӧн: сульфат аммоний (20,5 прӧчентнӧй)—75—120 килограмм, амиачнӧй селитра (34 прӧчентнӧй)—50—75 килограмм, суперфосфат (18 прӧчентнӧй)—150—200 килограмм. Удобриттӧм почва вылӧ кӧдзӧм кӧдзаяс подкормитігӧн тайӧ нормаясыс содтыссьӧны.

Медбур результатъяс артмӧ сэки, кор подкормка дырйи внеситсьӧ полнӧй минеральнӧй удобрение, мӧдногӧн кӧ азотистӧй, фосфорнӧй да калийнӧй. Но медся ыджыд тӧдчанлун имеитӧны азотнӧй да фосфорнӧй удобрениеяс.

Подкормка дырйи удобрениеяс медбур внеситны разброснӧй туковӧй сеялкаӧн. Сійӧ кӧ абу, удобрениеӧс коялӧны киӧн. Киӧн коялігӧн участоксӧ колӧ юклыны клеткаяс вылӧ, медым равномернӧя внеситны удобрениесӧ став участок вылын.

Кыдзи сӧмын подкормитӧм участок вылын почваыс косьмыштас, колӧ агсавны, радъяслы поперегӧн, ӧти-кык пӧлӧн.

Местнӧй удобрениеяс медбур использовайтны подкормка вылӧ куйӧд ва, кодi являйтчӧ ӧдйӧ действуйтысь азотно-калийнӧй удобрениеӧн.

Внеситны колӧ куйӧд васӧ специальнӧ приспособитӧм бӧчка отсӧгӧн, кытчӧ вӧчӧма распределительнӧй лоток. Куйӧд ваыс сюйсьӧ гектар вылӧ 6—8 тонна. Внеситсьӧ 3—4 пӧв ваӧн кизертӧмӧн. Подкормка дырйи медым куйӧд ваыс пыр жӧ ӧйджис муӧ, та вӧсна подкормкасӧ колӧ нудӧны сэки, кор муыс сы лӧма нин.

Птичӧй помёт сюйсьӧ гектар вылӧ 8—10 центнер. Коявны колӧ равномернӧя, медбур коявны туковӧй сеялкаӧн.

Пачса пӧим являйтчӧ калийнӧй удобрениеӧн. Внеситны сійӧс колӧ быть мукӧд удобрениеяскӧд ӧтлаын—фосфорнӧйяскӧд да азотнӧйяскӧд. Пач пӧим коявсьӧ гектар вылӧ 2,5—3 центнер.

РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутат—ефремовскӧй звенояс котыртысь—М. Е. Ефремов ёрт нуӧдӧ гожӧмнас куим подкормка: первой—петасъяс вывті, мӧдысь—кущение водзвылын, коймӧдысь — куститчигӧн. Рекорднӧй участокъяс сійӧ подкормитліс нёльысь: первойысь—куйӧд ваӧн 5 тонна гектар вылӧ, петасъяс явитчӧм бӧрын, мӧдысь—5—7 лун кольӧм мысти суперфосфатӧн, гектар вылӧ 4 центнер, коймӧдысь—куститчӧм водзвылын, 10 тонна ыж куйӧд гектар вылӧ, нёльӧдысь—куститчӧм бӧрын, гектар вылӧ 2,5 центнер калийнӧй соль. Быд подкормка бӧрын сійӧ агсаліс веськӧдӧм пиньяса куртан машинаӧн. Тайӧ участокъясыс сетісны гектар вылысь 80 центнерӧн шобді.

Агроном А. В. ПОПОВ.

Морскӧй просторъяс вылын

МУЖЕСТВО

...Ӧкмыс балла шторм. Гы чукӧръяс ыджыд вынӧн кучкалісны корабль стенъясӧ. Подлодка ньӧжйӧникӧн писькӧдчис тайӧ дугдывтӧм гыяс пӧвсӧд береглань. Команда, качкаысь да дугдывтӧм тревогаясысь мудзӧмӧн, терпиттӧг виччысис, кор нин мыччысясны Кольскӧй полуостровлӧн тӧдса берегъяс.

И друг кынмис руль. Мыйкӧ быттьӧ дорис сійӧс.

Субтісны дизельяс. Качайтны кутіс ёнджыка: гыяс мунісны рубка вомӧн, быттьӧ ворсісны лодкакӧд. Найӧ сьӧкыд кучкалӧмъясысь вӧсни сталь стенъяс звӧнитісны.

Командир шензьӧм пырысь видзӧдліс корма вылӧ. Сӧмын вермис повтӧм морт котӧртны палуба вывті мунысь гыяс вомӧн корма вылӧ да лӧсьӧдны дзугсьӧмсӧ. Сӧмын богатырь вермис босьтны аслас морӧс вылӧ бушуйтан морелысь атакасӧ.

— Разрешитӧй меным, командир ёрт?—Спокойнӧя корис рулевӧй Кудинов ёрт.

...Кудинов пӧртчис бушлат, петіс палуба вылӧ. Сійӧ повтӧг примитіс морӧснас гыяслысь атака. Тросӧ кутчысьӧмӧн, кодӧс нюжӧдӧма борт кузя, кыссис кормалань.

Кор Кудинов кыссис руль дорӧдз, корма вӧйтчис кӧдзыд, йиа ва пытшкӧ. Гыяс чукӧртчисны рулевӧй юр вылын, тӧв разӧдіс чукӧрсӧ да чорыда кучкис командирлы чужӧмас. Сійӧ секунда кежлӧ тупкыліс синъяссӧ. Страшнӧ вӧлі видзӧдны ва пытшкӧ вӧйӧм корма вылӧ. Но кор гыяс дзикӧдз разалісны, сійӧ бара адзис ассьыс рулевӧйсӧ. Сійӧ пукаліс кокъяс кресталӧмӧн, чуньясӧн цепьӧ кутчысьӧмӧн. Регыдджык орас кӧртыс, краснофлотецӧн чуньяс паськӧдӧм дорысь!

Гыяс усьласисны сійӧ упрямӧй юр вылӧ, бешенӧя кучкалісны вына мыш кузя, уськӧдчылісны кок улӧ, медым шыбитны краснофлотецӧс площадка вылысь. Сійӧ юрсӧ шатлӧдлӧмӧн, медым вомӧ эз веськав сола ва, корсис киясӧн ва пытшкысь руль дорӧ подводкасӧ.

Мӧдысь корма лэччис лӧнявтӧм гыяс пытшкӧ да мӧдысь дзебис боецӧс. Но друг руль вӧрзис. Кӧтасьӧм, лӧзӧдӧм краснофлотец кыссис бӧр. Сылӧн чужӧмыс кӧдзыд, йиа ваысь да тӧлысь вӧлі кельдӧдӧма.

Сійӧ нинӧм шутӧг кыссис люк дорӧдз да кулакӧн грӧзитіс вӧтчысь гыяслы.

... Кокнида лолыштісны дизельяс. Час мысти тыдовтчисны тӧдса берегъяс.

А. СЕРДИТОВ.

ЕВРОПАЫН, АФРИКАЫН ДА АЗИЯЫН ВОЙНА

(Военнӧй действиеяслӧн дневник)

Англо-германскӧй фронт вылын пасйыссьӧ авиациялӧн неыджыд активность. Май 14 лунӧ да май 15 лунлы паныда войын, пасйыссьӧ германскӧй командованиелӧн сводкаын, германскӧй самолётъяс уськӧдчылісны Англияын разнӧй военнӧй объектъяс вылӧ. Водзӧ мунісны сідзжӧ операцияяс германскӧй вооруженнӧй выньяслӧн море вылын. Юӧртсьӧ германскӧй подводнӧй лодкаӧн англичскӧй вспомогательнӧй крейсер, 20 сюрс тонна водоизмещениеӧн, вӧйтӧм йылысь. Германскӧй самолётъяс вӧйтісны 3 английскӧй торговӧй пароход.

Май 14 лунӧ, передайтӧ Рейтер агентство, английскӧй истребительяс уськӧдчылісны Остендеын аэродром вылӧ (Бельгия). Английскӧй истребительяслӧн мӧд соединение лэбаліс бреющӧй полётӧн бельгийскӧй побережье весьті, германскӧй береговӧй батареяс лыйлӧмӧн.

Средиземнӧй море бассейнын германо-итальянскӧй авиация уськӧдчылӧмъяслӧн главнӧй объектӧн вӧліны Мальта да Крит. Бомбардируйтӧма, германскӧй командованиелӧн сводка серти, тайӧ діяс вылас расположитчӧм военно-воздушнӧй базаяс.

Войвыв Африкаын военнӧй действиеяс лоины активнӧйджыкӧсь. Бойяс мунӧны Тобрук секторын да Соллум районын. Германскӧй командованиелӧн сводкаын пасйыссьӧ Тобрук дорын артиллериялӧн да разведывательнӧй отрядъяслӧн активнӧй деятельность. Соллум районын передайтӧ Рейтер агентстволӧн корреспондент, фронтлӧн линия нюжаліс 80 километр вылӧ, кодъяс пӧвсысь 60 километр сайӧ пройдитӧ египетскӧй территория кузя. Май 14 лунӧ асывнас 5 германскӧй колоннаысь кыкыс заводитісны бӧрыньтчыны. Тайӧ сетӧ подув чайтны, мый противник вынужден вӧлі ӧткажитчыны побережье пӧлӧн наступайтӧмысь да пустыня пыр лунвывсянь кытшовтӧмӧн английскӧй войскаӧс орӧдны зільӧмысь.

Тобрук да Соллум дінса бойясын активнӧя участвуйтӧ воюйтысь сторонаяслӧн авиация. Германскӧй самолётъяс, кыдзи юӧртсьӧ германскӧй сводкаын, уськӧдчылісны Соллум районын английскӧй войскалӧн чукӧр вылӧ. Итальянскӧй сводкаын пасйыссьӧ, мый итальянскӧй самолётъяс бомбардируйтісны Тобрук порт. Английскӧй авиация бомбардируйтіс Дерна. Май 13 лунӧ, кыдзи утверждайтӧ Рейтер агентстволӧн корреспондент, Рытывыв пустыняын бойясын участвуйтісны южно-африканскӧй воздушнӧй выньяс, кодъяс воисны Эритреяысь.

Асыввыв Африкаын, Абиссинияын, бойяс водзӧ мунӧны Амба-Алаги горнӧй районын (Аддис-Абебасянь войвылын).

Иракын, висьтавсьӧ Ближнеӧй Востокын английскӧй командованиелӧн коммюникеын, лӧнь. Иракскӧй военнӧй министерстволӧн коммюникеын, кодӧс передайтіс Трансоцеан агентство, индысьӧ, мый иракскӧй сухопутнӧй выньяс энергичнӧя действуйтісны страна рытывыв пустыннӧй юкӧнын англичаналӧн позицияяслы паныд. Иракскӧй самолётъяс, водзӧ висьтавсьӧ коммюникеын, вӧчисны разведывательнӧй полётъяс английскӧй базаяс весьтті. Англичаналӧн самолётъяс петкӧдчисны Багдад весьтын да шыбитісны нёль бомба. Вит английскӧй самолёт шыбитісны некымын бомба Лунвыв Иракса каръясысь ӧти вылӧ.

АНГЛИЙСКӦЙ ПОДКРЕПЛЕНИЕЯСЛӦН СИНГАПУРӦ ВОӦМ

ЛОНДОН, 15. (ТАСС) Рейтер агентство передайтӧ, мый тӧрыт рытнас Сингапурӧ воисны английскӧй войскалӧн, авиациялӧн да военно-морскӧй флотлӧн выль контингентъяс.

НӦДКЫВЪЯС

Кор куйлӧ—ичӧтджык каньысь, а сувтас—ыджыдджык вӧлысь.

Составитіс Межадорса НСШ-ын велӧдчысь Петя Куликов.

Кыз пу, сы вылын 12 ув, быд ув вылын 4 ичӧтик увтор, а быд увтор вылын 7 кор.

Составитіс Чухлӧмса НСШ-ын велӧдчысь Иван Сельков.

ШАРАДА

Первой слог—юдны чайӧн,
Мӧд слог—шусьӧ союзӧн,
Коймӧд слогӧн площадь мерайтӧны,
Менам нёльӧд слог—
Рочын лоӧ предлог.
Витӧд слог—ыджыд поселенье,
А дзоньнас лоӧ ді.

Составитіс Е. ШАРЫГИН

Отв. редактор С. А. ПОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 3, редакция газеты «Коми Комсомолец». Телефон: 5—81.

Ц1437 Республиканская типография, г. Сыктывкар.